

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____
на № _____ від _____

**Костянтинівська селищна рада
Арбузинського району
Миколаївської області**

пл. Соборна, 20, смт Костянтинівка,
Арбузинський район, Миколаївська
область, 55340

*Стосовно пропозицій щодо
удосконалення проекту регуляторного акта*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Костянтинівської селищної ради Арбузинського району Миколаївської області «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2020 рік» (далі – проект рішення), а також документи, що надані до нього листом Костянтинівської селищної ради Арбузинського району Миколаївської області від 25.04.2019 № 119/03-02/1/19.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, аналізу регуляторного впливу до нього та експертного висновку постійної депутатської комісії Костянтинівської селищної ради з питань законності, правопорядку та соціальних питань на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Проектом рішення планується установити на території Костянтинівської селищної ради ставки земельного податку (згідно з додатком 1), пільги для фізичних та юридичних осіб, надані відповідно до пункту 284.1 статті 284 Податкового кодексу України (згідно з додатком 2), та ставки орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності на 2020 рік (згідно з додатком 3).

І. Податковий кодекс України (далі - Кодекс) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Згідно із пунктом 12.3 статті 12 Кодексу селищні ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів, а їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному Кодексом. У свою чергу, підпунктом 12.3.2 пункту 12.3 статті 12 Кодексу встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються

об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 Кодексу з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

Відповідно до вимог пункту 7.3. статті 7 Кодексу, будь-які питання щодо оподаткування регулюються цим Кодексом і не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів, що містять виключно положення щодо внесення змін до цього Кодексу та/або положення, які встановлюють відповідальність за порушення норм податкового законодавства.

Елементи податку, визначені в пункті 7.1 цієї статті Кодексу, підстави для надання податкових пільг та порядок їх застосування визначаються виключно цим Кодексом (пункт 7.4.).

Відповідно до пункту 8.3 статті 8 Кодексу до місцевих належать податки та збори, що встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, визначених Кодексом, рішеннями сільських рад у межах їх повноважень і є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад.

Водночас проект рішення не узгоджується з вимогами Кодексу, у зв'язку з чим пропонуємо таке.

1. Назва проекту рішення потребує редакційних правок в частині її доповнення назвою селищної ради, на території якої буде справлятися земельний податок.

2. Визначити у проекті рішення усі обов'язкові елементи, визначені статтею 7 Кодексу, або навести посилання на конкретні положення (абзаци, пункти, частини, статті тощо) Кодексу, якими вже встановлені обов'язкові елементи для земельного податку (статті 269-283, 285-287).

3. Проектом рішення передбачається оприлюднити рішення в засобах масової інформації або в інший можливий спосіб.

Відповідно до частини п'ятої статті 12 Закону регуляторні акти, прийняті органами та посадовими особами місцевого самоврядування, офіційно оприлюднюються в друкованих засобах масової інформації відповідних рад, а у разі їх відсутності – у місцевих друкованих засобах масової інформації, визначених цими органами та посадовими особами, не пізніше як у десятиденний строк після їх прийняття та підписання.

Однак, органи місцевого самоврядування за бажанням можуть додатково оприлюднити рішення про встановлення місцевих податків і зборів у будь-який інший спосіб, у тому числі, у мережі Інтернет.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо привести пункт 2 проекту рішення у відповідність до вимог статті 12 Закону.

4. Пункт 5 проекту рішення пропонуємо викласти з урахуванням положень Бюджетного та Податкового кодексів України, зазначивши, що «дане рішення набирає чинності з 01 січня 2020 року та діє до 31 січня 2020 року».

5. Назву стовпчику таблиці додатка 1 до проекту рішення, яким визначені ставки податку за земельні ділянки, що розташовані за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено, привести у відповідність до вимог пункту 277.1 статті 277 Кодексу, а також зазначити одиницю виміру оподаткованої площі земельної ділянки в залежності від її місцезнаходження.

6. Додаток 2 до проекту рішення, яким визначено перелік пільг для фізичних та юридичних осіб із сплати земельного податку пропонуємо доопрацювати з урахуванням вимог статей 281 та 282 Кодексу, якими встановлено вичерпний перелік юридичних та фізичних осіб для яких можуть встановлюватись пільги щодо сплати податку, а також статті 283 Кодексу, якою встановлений перелік земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

7. Підпунктом 1.3 пункту 1 проекту рішення встановлюються ставки орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності на 2020 рік згідно з додатком 3.

Відносини, пов'язані з орендою землі, регулюються Земельним, Цивільним та Податковим кодексами України, Законом України «Про оренду землі», іншими законами України та нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також договором оренди.

Відповідно до вимог частини другої статті 206 Земельного кодексу України плата за землю справляється відповідно до закону.

Підпунктом 14.1.147. пункту 14.1 статті 14 Кодексу визначено, що плата за землю - обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Згідно із підпунктом 288.1 статті 288 Кодексу підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки, який, зокрема, укладається за типовою формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Підпунктом 288.4 цієї ж статті Кодексу встановлено, що розмір та умови внесення орендної плати встановлюється у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем. При цьому, пунктом 288.5. статті 288 Кодексу визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати.

Отже, чинним законодавством України визначено процедуру встановлення, формування та розрахунку розмірів орендної плати за землю, а необхідності та/або можливості додаткового регулювання, зокрема шляхом встановлення селищними радами фіксованих ставок орендної плати за землю, не передбачено, у зв'язку з чим, підпункт 1.3 пункту 1 разом з додатком 3 потребують виключення з проекту рішення.

Підсумовуючи вищенаведене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, а саме: з принципом адекватності - відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив; та доцільності - обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

II. Наданий розробником аналіз регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ), зокрема його структура, зміст та наповнення не у повній мірі відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика), яка є обов'язковою під час підготовки аналізу регуляторного впливу.

Так, розробником в АРВ не проведено порівняння вигод та витрат держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожної з альтернатив у кількісному (грошовому) виразі. Розробник обмежився виключно текстовим описом вигод та витрат усіх сторін регуляторного процесу, що не узгоджується з вимогами Методики.

Крім цього, розробник не обґрунтував в АРВ розміри ставок податку, що встановлюються для суб'єктів господарювання.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу IV Методики.

Також, в АРВ розробник не навів інформаційних даних щодо кількості суб'єктів господарювання (в розрізі великі, середніх, малі та мікро), не навів жодних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту регуляторного акта, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу регулювання.

Відсутність розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання внаслідок впровадження проекту рішення, свідчить про формальність підготовки АРВ та невідповідність його вимогам, встановленим Методикою.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність в АРВ прогнозних показників результативності дії регуляторного акта, належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, а також наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Одночасно зазначаємо, що у разі, якщо питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків, необхідно здійснити розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва, згідно з додатком 4 до Методики (Тест малого підприємництва) (далі – М-Тест). У разі поширення регуляторного акта на суб'єктів великого та середнього підприємництва, проводиться оцінка впливу на сферу їх інтересів, а саме, окремо кількісно визначаються витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта згідно з додатком 2 до Методики.

Разом з цим зазначаємо, що бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва не підлягають розрахунку, оскільки встановлені нормами Кодексу. Враховуючи, що органи місцевого самоврядування наділені повноваженнями лише встановлювати ставки місцевих податків (зборів), не змінюючи порядок їх обчислення, сплати та інші адміністративні процедури, то до «прямих» витрат суб'єктів господарювання, що виникнуть у процесі реалізації положень цього акта можна віднести виключно сплату земельного податку, а до адміністративних – витрати на здійснення процедур щодо отримання первинної інформації про вимоги регулювання (*ознайомлення суб'єктів господарювання із*

новими ставками податку) та організацію виконання вимог регулювання (внесення змін до внутрішніх процедур обліку та звітності).

Слід зазначити, що всі інші розділи АРВ також підготовлені з недотриманням вимог, встановлених Методикою та статтею 8 Закону.

Отже, у зв'язку з неналежною підготовкою АРВ, відсутністю у ньому усієї необхідної інформації, числових показників, показників результативності дії регуляторного акта, їх прогнозних значень, розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту рішення тощо, розробником не доведено, що існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення, а також не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, які пропонується затвердити проектом рішення, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей, та як результат, не доведено відповідність проекту рішення таким принципам державної регуляторної політики, визначеним статтею 4 Закону, як: доцільність - обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми; збалансованість - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави; ефективність - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

З огляду на зазначене, пропонуємо привести проект рішення Костянтинівської селищної ради Арбузинського району Миколаївської області «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2020 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України, з урахуванням наданих пропозицій та зауважень, а аналіз його регуляторного впливу - до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151), з метою всебічного обґрунтування впровадження даного проекту регуляторного акта та відповідності його принципам державної регуляторної політики.

Про результати розгляду цього листа пропонуємо поінформувати Державну регуляторну службу України.

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Ксенія ЛЯПІНА

